

(Concept) Notulen Algemene Ledenvergadering 2024 KNHG, 20 juni 2024, 16.00-17.00 uur, online via zoom.

Aanwezig bestuur: V. Robijn, MA (archieven, plaatsvervangend voorzitter), dr. A.E. Bijnaar (musea), dr. N. Bouras (secretaris), prof. dr. J.H. Furnée (congressen, online), dr. T.D. Huijgen (onderwijs), dr. P. Huijnen (BMGN-Low Countries Historical Review), prof.dr. E.J.V. van Nederveen Meerkerk (penningmeester, tot 16.30 uur), C. van Veenen, MA (Jong KNHG), drs. A.G. Wiersma (directeur KNHG) en C.E.M. van Vliet (notulist), dr. J.J. Wubs-Mrozewicz (beoogd penningmeester).

Afwezig bestuur: prof.dr. H. te Velde (voorzitter)

Aanwezig KNHG-leden: Francisca de Haan, Ruurd Casparie, Margit van der Steen, Marijcke Schillings, Hubert van der Kleij, Kay Pepping, Anna van Gelder, Chaja Beck de Jong, David Veltman, Nick Oosterwijk, Tessa Lobbes en Tarik Dellouche.

1. Opening en vaststelling agenda

Plaatsvervangend voorzitter Vincent Robijn opent de vergadering om 16.01 uur en heet iedereen welkom. Hij stelt zich voor aan de leden en verontschuldigt voorzitter Henk te Velde die wegens ziekte niet aanwezig kan zijn bij deze ALV. Er zijn geen aanvullingen op de agenda, de agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen

a. *Bestending predicaat Koninklijk (nov 2023) tot en met 2048*

b. *Statuten KNHG aangepast cf WBTR (en zoals goedgekeurd door ALV en 20210*

De statutenwijziging, die al sinds 2021 in gang was gezet (in het kader van de WBTR), moest wachten tot het predicaat Koninklijk bestendig werd. Deze procedure heeft bijna drie jaar geduurd, maar is eind 2023 afgerond. Het predicaat is bestendig t/m november 2048. De statuten van het KNHG zijn inmiddels gewijzigd en op de website geplaatst.

c. *KNHG Jaarverslag 2023 en twopager (bijlage 1 en 2)*

Het jaarverslag en de *twopager* zijn ter kennisneming meegestuurd als bijlagen bij deze vergadering. Ze zijn ook te vinden op de website van het KNHG. Margit van der Steen complimenteert het bestuur en het bureau voor de mooie uitvoering van de documenten, maar vooral ook met wat er allemaal in het vorige jaar is gerealiseerd.

d. *Jong KNHG*

Celeste van Veenen vertegenwoordigt Jong KNHG in het KNHG-bestuur. Zij laat weten dat Jong KNHG het afgelopen jaar allerlei activiteiten heeft georganiseerd en dat er voor de komende periode nog van alles op de planning staat, zoals een pubquiz en de uitreiking van de Bachelor Scriptieprijs tijdens de Historicidagen.

e. *Comité International des Sciences Historiques (CISH)*

i. Stand van zaken CISH-congres Jerusalem 2026

ii. Voorgenomen opzegging lidmaatschap door KNHG per 2025

Wiersma licht dit agendapunt kort toe. Het KNHG is lid van de wereldvereniging van historici, het [CISH](#). Het CISH organiseert eens in de vijf jaar een wereldcongres en eens in de drie jaar een algemene vergadering (General Assembly) en er komt jaarlijks een nieuwsbrief uit. Verder doet het CISH niet zoveel. Het eerstvolgende wereldcongres wordt in 2026 in samenwerking met de Historical Society of Israël georganiseerd in Jerusalem. Het bestuur heeft daar in december, nadat de oorlog tussen Israël en Hamas was uitgebroken op gereflecteerd en afgewogen welke weg het beste gevolgd kon worden: een publiek statement of de weg van de stille diplomatie. Voor het laatste is gekozen. Vervolgens heeft het bestuur in een brief naar het bestuur van CISH zijn zorgen geuit over de locatie van het congres in Jerusalem. In reactie liet het bestuur van CISH weten dat het aan de ALV van CISH (die in oktober dit jaar in Tokio plaatsvindt) is om daar een uitspraak over te doen. Er was geen

reflectie op of verwijzing naar de situatie, er werd alleen gezegd dat de veiligheid gegarandeerd werd. Deze reactie vond het KNHG-bestuur onbevredigend. Ondertussen heeft het bestuur van CISH in overleg met de Historical Society in Israël besloten om het [wereldcongres in Jerusalem uit te stellen tot 2028](#).

Tegelijkertijd twijfelt het KNHG-bestuur al langer aan de meerwaarde van het CISH-lidmaatschap voor het KNHG en overweegt het lidmaatschap op te zeggen per 1-1-2025. Het KNHG-bestuur en -bureau onderhouden nauwe (persoonlijke) banden met verschillende zusterverenigingen en het idee is ontstaan om een eigen informeel netwerk te starten met enkele landelijke historische verenigingen. De Britten (RHS) en de Amerikanen (AHA) zijn hierover gepolst, hun reactie was positief. Het voornemen is om in september een eerste informele online bijeenkomst te organiseren. De AHA heeft aangegeven wel lid te blijven van CISH, in de UK zijn vier verenigingen, waarvan slechts een lid is van CISH. Met de VDH (Duitsland) heeft het KNHG ook goede banden, maar daar is op dit moment een personeelwisseling gaande, waardoor de relatie opnieuw aangehaald moet worden.

Het vraagt de ALV om hun reactie op de voorgenomen plannen. KNHG-lid Francisca de Haan dankt het bestuur voor deze toelichting. Ze is niet tegen het besluit om het lidmaatschap op te zeggen, maar geeft aan dat lidmaatschap wel degelijk belangrijk kan zijn. Uit hoofde van haar bestuursfunctie bij de International Federation for Research in Women's History bezoekt ze sinds 1990 de CISH congressen en heeft de ervaring dat vanuit dat perspectief de congressen gezien worden als formele erkenning op het hoogste niveau in de historische wereld. Zij verwacht dat het besluit tot beëindiging van het lidmaatschap in de historische wereld opgemerkt en geïnterpreteerd zal worden en raadt aan dit op een zorgvuldige en goed onderbouwde manier naar buiten te brengen. Het bestuur zal deze raad ter harte nemen en gaat het proces tot de beëindiging van het lidmaatschap in gang zetten. Robijn dankt Francisca de Haan voor haar waardevolle inbreng.

f. Nieuwe website

Wiersma meldt dat het KNHG bezig is met het ontwerpen van een nieuwe website. De huidige website is gelanceerd in 2017. Inmiddels heeft een eerste brainstorm plaatsgevonden, waaruit goede wensen en ideeën naar voren kwamen die meegenomen worden naar de volgende ronde. Wiersma geeft aan dat op een zeker moment ook input van de leden gevraagd zal worden en vraagt de aanwezigen om hun medewerking. Het streven is de website in 2026 te lanceren.

3. Diversiteitsplan 2024-2026 (bijlage 3)

Wiersma laat weten dat dit Beleidsplan een bestuursbesluit is, het is ter informatie op de agenda van deze ALV gezet, omdat het voor de leden belangrijk is om er kennis van de te nemen. Zij licht toe dat in de beleidsperiode 2021-2023 voor het eerst een beleidsplan diversiteits- en inclusie is gemaakt, na overleg met de *diversity officer* van de KNAW. Dat plan en de uitvoering ervan is ondertussen met het bestuur geëvalueerd en daar is dit nieuwe beleidsplan uit voortgekomen. Het is een goede leidraad om het gesprek over diversiteit te voeren (intern en extern) en elkaar scherp te houden. Francisca de Haan vraagt in hoeverre dit nieuwe plan verschilt van het eerste? Wiersma antwoordt dat het verschilt op details. Het vorige plan ging, mede op advies van de toenmalige bestuursleden, uit van de code diversiteit in de culturele sector, die werkt met vier P's (partners, personeel, programma en publiek). De targets uit het eerste plan zijn aangepast op basis van de realiteit van de afgelopen drie jaar. Sommige dingen bleken maar heel beperkt te beïnvloeden te zijn en andere dingen juist meer. Als voorbeeld noemt Wiersma het streven naar een evenwichtige balans in diversiteit van recensenten voor de BMGN. In dit plan blijven de vier P's gehanteerd. Ze zijn nu ingezet op *fixing the numbers*, *fixing the knowledge* en *fixing the institution*. De KNAW *diversity officer* complimenteerde het KNHG voor de inzet en de behaalde resultaten. Het resultaat is vooral kwalitatief: het gesprek wordt continue en met steeds meer bewustwording gevoerd. Wiersma noemt als een concreet resultaat dat het KNHG bij de werving van medewerkers en stagiaires bewust en nadrukkelijk specifieke doelgroepen uitnodigt om te reageren. Uit reacties blijkt dat kandidaten dit waarderen.

4. Planning activiteiten

De voorzitter noemt de komende activiteiten op, te beginnen met het [webinar 'Oorlog voor de rechter: dilemma's en interpretatie'](#) op **21 juni**. Het KNHG gaat een ondersteunende rol spelen in het grote digitaliseringsproject [Oorlog voor de rechter](#). Er wordt een werkgroep (van leden en vakspecialisten) geformeerd die gaat nadenken over de vraag hoe de gedigitaliseerde oorlogsdossiers het beste gebruikt kunnen worden.

Op **28 juni** vindt een debat plaats in Spui25, naar aanleiding van het Forum in de BMGN over de TV series Het verhaal van Nederland en Het verhaal van Vlaanderen. De aanmelding hiervoor gaat via de website van Spui25.

Van **22-24 augustus** vinden de Historicidagen plaats in Maastricht. De voorbereidingen zijn in volle gang en het programma ziet er veelbelovend uit. De voorzitter roept iedereen op zich in te schrijven.

Op **21 november** is er nog een Jaarcongres met het thema Klasse. De locatie is Museum De Proefkolonie en Frederiksoord.

5. Notulen Algemene ledenvergadering 22 juni 2023 (bijlage 4).

Er zijn geen opmerkingen over of naar aanleiding van de notulen. Ze worden goedgekeurd met dank aan de notulist.

6. Financiën

a. Stand van zaken betreffende Jaarrekening 2023

Normaal gesproken wordt tijdens de Algemene Ledenvergadering de Jaarrekening van het afgelopen jaar (2023) ter goedkeuring gepresenteerd aan de leden van het KNHG. Helaas is het dit jaar door omstandigheden niet het geval. De penningmeester legt uit dat er onduidelijkheid is ontstaan over de facturen die het Huygens Instituut aan het KNHG stuurt, ter verrekening van de salariskosten. Op advies van Van Nederveen Meerkerk is een accountant, gespecialiseerd op het gebied van verenigingen, geraadpleegd. Hierdoor kon de Jaarrekening niet op tijd afgerond worden. Het bestuur vraagt de leden om uitstel voor de goedkeuring van de jaarrekening en doet een verzoek voor het inlassen van een extra ALV in september. De Algemene ledenvergadering gaat hiermee akkoord. Op aanraden van de accountant gaat het bestuur tevens de samenwerkingsovereenkomst tussen het KNHG en het Huygens Instituut onder de loep nemen en eventueel op sommige punten aanscherpen.

7. Bestuursamenstelling

Penningmeester Van Nederveen Meerkerk verlaat het bestuur per 20 juni 2024. Vanwege haar volle agenda ziet zij zich helaas genoodzaakt om haar bestuurslidmaatschap vervroegd te beëindigen. Zij geeft aan het werk met veel plezier te hebben gedaan en spreekt haar dank uit naar het bestuur en het bureau voor de prettige samenwerking. De voorzitter dankt haar zeer voor haar inzet en betrokkenheid. Het bestuur draagt dr. J.J.(Justyna) Wubs-Mrozewicz voor als haar opvolger. Zij stelt zich aan de leden voor. Door middel van handopsteking wordt gestemd over haar benoeming. Twaalf van de aanwezige leden zijn voor haar benoeming, een KNHG-lid stemt tegen. Niemand onthoudt zich van stemmen. Daarmee wordt Justyna Wubs-Mrozewicz per 20 juni 2024 benoemd als nieuwe penningmeester van het KNHG. Het bestuur en de leden heten haar van harte welkom.

8. Beleidsbeïnvloeding

Sinds de vorige ALV heeft het KNHG drie keer van zich laten horen:

- *Op 1 maart 2024 schreef het KNHG op verzoek van [Scholars at Risk](#) een open brief aan de president van China, Xi Jinping, over professor Rahile Dawut, een gerespecteerde wetenschapper op het gebied van Oeigoerse studies, die ten onrechte is veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf in China en wiens verblijfplaats momenteel onbekend is.*

Wiersma legt uit dat het KNHG nauwe banden heeft met Scholars at Risk, een organisatie die opkomt voor wetenschappers die op een andere manier in gevaar verkeren (vergelijkbaar met Amnesty International). Wanneer een situatie bekend wordt bij Scholars at Risk doen zij een oproep tot het schrijven van ondersteuningsbrieven. Als het om een historicus gaat reageert het KNHG eigenlijk

altijd, zoals met de brief op 1 maart aan de president van China. Een reactie blijft (natuurlijk) uit, het gaat met name om het signaal dat het KNHG daarmee afgeeft.

- *Op 31 januari 2024 heeft het KNHG een [Verklaring](#) uitgebracht waarin het zich uitspreekt tegen de intimidatie van zelfstandig onderzoeker Anne-Lot Hoek door activisten.*

Bestuurslid Bijnaar licht toe dat het KNHG-bestuur werd geattendeerd op een al enkele jaren lopende intimidatiecampagne (waarbij ook bedreigingen worden geuit) aan het adres van zelfstandig historica Anne-Lot Hoek door activisten rond de Stichtingen Histori Bersama en KUKB (Komite Utang Kehormatan Belanda) naar aanleiding van haar onderzoek naar de (de)kolonisatie van Nederlands-Indië. Het bestuur heeft na rijp beraad besloten een verklaring te publiceren. Dat heeft geleid tot landelijke media-aandacht in de *NRC* en op Nu.nl. In reactie op de Verklaring hebben de stichtingen Histori Bersama en KUKB via een jurist rectificatie geëist op straffe van een dwangsom en het aanspannen van een rechtszaak. Vervolgens heeft het KNHG een advocaat (Boekx advocaten) in de arm genomen, die de reactie van de jurist als een vorm van SLAPP (Strategic Litigating against public participation) beoordeelde, waarbij dreiging met rechtszaken ingezet wordt als intimiderend middel. Het is een bewuste strategie. Boekx advocaten adviseerde om niet tot rectificatie over te gaan, dit is namens Boekx advocaten per brief aan de stichtingen kenbaar gemaakt. In reactie op de eis tot rectificatie verscheen een verklarend artikel van de ombudsman van *NRC*, waarin gesteld werd dat er geen reden tot rectificatie is. Wel had het *NRC*, net als NU.nl, moeten vermelden dat zij belastend bewijs hebben gezien dat de Verklaring rechtvaardigt. Op de oproep van Histori Bersama het KNHG te bestoken met mails zijn geen reacties gekomen. Op advies van de advocaat is afgesproken dat het KNHG op geen enkel bericht meer zal reageren. Wiersma heeft een dossier aangelegd van alle bewijsstukken en gebeurtenissen rond de Verklaring. Robijn voegt toe dat het de eerste keer was dat op een verklaring van het KNHG zo'n heftige reactie volgde. Het was een intrigerende, maar lastige situatie die veel extra werk en stress met zich meebracht. Het bestuur staat nog steeds achter het besluit om Anne-Lot Hoek te steunen, temeer omdat zij geen organisatie achter zich heeft en omdat andere organisaties deze stap niet hebben durven zetten. Los van de steun aan Anne-Lot Hoek is het ook een goed signaal dat het KNHG zich uitspreekt in dit soort situaties. Margit van der Steen uit haar waardering voor het feit dat het KNHG dit standpunt heeft ingenomen en de manier waarop het deze kwestie heeft opgepakt. Robijn dankt haar voor deze steunbetuiging.

- *Op 23 oktober 2023 verstuurde Tim Huijgen (KNHG-bestuurslid onderwijs) in samenwerking VGN, KNAG, NIBI en enkele hoogleraren vakdidactiek een [brief](#) naar de vaste commissie voor OC&W over het verdwijnen van de Cito-eindtoets voor wereldoriëntatie in groep 8.*

Bestuurslid Huijgen laat weten dat in vervolg op de brief een gesprek heeft plaatsgevonden op het ministerie van OC&W. Van Veenen was daarbij aanwezig, evenals de vakverenigingen die de brief mede hebben geschreven. Op het ministerie is een goed gesprek gevoerd, waar concrete ideeën uit voortkwamen. Daar is echter nog geen vervolg aan gegeven. Het vak geschiedenis staat erg onder druk, zowel in het VO als in het VMBO. Het bestuur van het KNHG en bestuursleden Huijgen en Van Veenen in het bijzonder, houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en werken nauw samen met de vakverenigingen om het vak geschiedenis te blijven verankeren in het primair en voortgezet onderwijs.

9. W.v.t.t.k. en sluiting

a. 2^e ALV ter goedkeuring van de Jaarrekening

Er komen geen verdere punten meer ter tafel, Robijn dankt de aanwezigen voor hun inbreng. Hij wijst erop dat er een uitnodigen voor een tweede ALV volgt en vraagt iedereen dit in de gaten te houden. Vergadering wordt gesloten om 16.53 uur.